

Μαρκίδαι Πούλιου (Πούλιος <ή Πούπλιος> και Γεώργιος)

Οι Μαρκίδαι Πούλιου, Πούλιος και Γεώργιος, ... υπήρξαν γέννημα θρέμμα της Σιάτιστας της Δυτικής Μακεδονίας. <... σύμφωνα με τις έρευνες του Γ. Λάιου, ο πατέρας Μάρκος Πούλιου «το 1763 ευρίσκετο στη Λειψία και το 1776 εγκαταστάθηκε στη Βιέννη. Τότε φαίνεται ότι επήρε κοντά του και τους δυο νεαρούς γιους του, Πούλιο <ή Πούπλιο> και Γεώργιο... (Λάιος Γ., **Η Σιάτιστα και οι εμπορικοί οίκοι Χατζημιχαήλ και Μανούση**) >

... Αφού... έφυγαν από την πατρίδα τους, ήρθαν στην Αυστρία και πολύ γρήγορα κατήρτισαν (οργάνωσαν) εκεί τυπογραφείο και από τα 1790, Δεκεμβρίου 31, άρχισαν, ... την έκδοση εφημερίδας, <της πρώτης ελληνικής εφημερίδας που σώζεται, τη γνωστή με τον τίτλο ΕΦΗΜΕΡΙΣ>..... «είτ' ουν ακριβές απάνθισμα των κατά τον ενεστώτα χρόνον αξιολογωτέρων και μην και ακριβεστέρων παγκοσμίων συμβεβηκότων, άπερ φιλοπόνως και εμμελώς, δίκην μελίσης απανταχόθεν συλλεχθέντα χάριν της επωφελούς των πολλών περί τα νέα περιεργείας φιλοφρόνως εκδίδονται παρά των Μαρκιδών Πούλιου. Βιέννη 1792».

Σε ένα δε φύλλο δικαιολογούντας την έκδοση γράφουν τα ακόλουθα, που αξίζει να τα αναφέρομε εδώ, γιατί δείχνουν το πατριωτικό τους ενδιαφέρον και τη βαθιά τους λύπη, που είχε η καρδιά τους για την κατάπτωση της Ελλάδος.

«Αυτήν την όντως επαινετήν και αναγκαίαν χρήσιν της συγγραφής των εφημερίδων ιδόντες εις τα άλλα γένη και ημείς, οι Μαρκίδαι, και θείο ζήλω κινούμενοι δεν υπεφέραμεν να βλέπωμεν μόνον το ευκλεές ημών (Γένος άμοιρον των τοιούτων (εκείνο, όπερ ποτέ εφώτισε την οικουμένην), όθεν προ ολίγων χρόνων, καθώς δεν σας λανθάνει, αδεία και ελέει Καισαροβασιλική ανελάβομεν τον κόπον της συγγραφής των εφημερίδων της γλώσσης μας δια κοινήν ωφέλειαν των ομογενών μας και άλλων όπου καταλαμβάνουσι την γλώσσαν μας».

... Στο τυπογραφείο των Μαρκιδών, τυπώθηκαν πολλά ωφέλιμα βιβλία για το γένος μας. ... Εκεί σε δυο νύχτες τυπώθηκε και ο **Θούριος** του Ρήγα «Ως πότε παλληκάρια» με μετάφραση του γαλλικού Συντάγματος (Constitution), ένεκα του οποίου ενοχοποιήθηκαν και συνελήφθησαν (συνελήφθησαν) από την Αστυνομική Διεύθυνση (Αστυνομία) της

Βιέννης. ...<έκλεισε το τυπογραφείο και τα δυο αδέρφια απελάθησαν από την Αυστρία>.....

Ο Γ. Ζαβίρας λαμβάνει υπόψη του τη ζημία που ήρθε από το κλείσιμο του τυπογραφείου και έγραφε:

«Μεταξύ δε των την άδικον ταύτην ποινήν αποφυγόντων αλλ' εν εξορία όντων εισί και οι γνωστοί μαρκίδες πούλιου ό τε πούλιος και Γεώργιος, σιατιστείς, οίτινες μετά τον Γεώργιον βενδότην πρώτοι εν βιέννη τυπογραφίαν συνέστησαν και πολλάς ωφελίμους βίβλους ετύπωσαν και εφημερίδας δημοσίους δι' ωφέλειαν του γένους εξέδωκαν, αλλ' οίμοι! η εξορία αυτών εγένετο λίαν επιζήμιος εις όλον το γένος των ελλήνων, επειδή η τυπογραφία αυτών έμελλε να εκδώση εις το φως διάφορα συγγράμματα τα οποία έμελλον να ήναι ως άλλαι τινές βαθμίδες προς την του πρώην ελικώνος της ελλάδος ανάβασιν» (Γ. Ζαβίρα, **Νέα Ελλάς**).

Στα ανωτέρω φαίνεται ότι τα ιδανικά του Ζαβίρα και όλων των τότε λογίων αποτελούσαν τα τρία διαμάντια: η Θρησκεία, η Πατρίδα και η Γλώσσα. Με την έκδοση συγγραμμάτων και με τη διάδοση περιεχομένου θρησκευτικού και εθνικού σε γλώσσα που να την καταλαβαίνει ο λαός, ήλπιζαν ότι θα επιτυγχάνονταν η ανάσταση του γένους και η απόκτηση της αρχαίας αίγλης της Ελλάδος.

(Ζυγούρης Φίλιππος, **Ιστορικά σημειώματα περί Σιατίστης και λαογραφικά αυτής**, Σιάτιστα 2010, σελ.286).

